EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 18.3.2024
COM(2024) 160 final

ANNEX 2

LIITE

asiakirjaan

Ehdotus
NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI

Euroopan raja- ja merivartioviraston Serbian tasavallassa toteuttamia operatiivisia toimia koskevan Euroopan unionin ja Serbian tasavallan välisen sopimuksen allekirjoittamisesta unionin puolesta

Euroopan raja- ja merivartioviraston Serbian tasavallassa toteuttamia operatiivisia toimia koskeva Euroopan unionin ja Serbian tasavallan välinen sopimus

EUROOPAN UNIONI

ja Serbian tasavalta,

jäljempänä erikseen ’osapuoli’ ja yhdessä ’osapuolet’, jotka

KATSOVAT, että voi syntyä tilanteita, joissa Euroopan raja- ja merivartiovirasto, jäljempänä ’virasto’, koordinoi Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja Serbian tasavallan välistä operatiivista yhteistyötä, mukaan lukien Serbian tasavallan alueella,

KATSOVAT, että olisi luotava oikeudellinen kehys asemaa koskevan sopimuksen muodossa sellaisia tilanteita varten, joissa viraston lähettämillä ryhmien jäsenillä on toimeenpanovaltuuksia Serbian tasavallan alueella,

KATSOVAT, että asemaa koskevassa sopimuksessa voidaan määrätä, että virasto perustaa Serbian tasavallan alueelle etätoimistoja helpottamaan ja parantamaan operatiivisten toimien koordinointia ja varmistamaan viraston henkilöresurssien ja teknisten resurssien tehokkaan hallinnoinnin,

OTTAVAT HUOMIOON henkilötietojen korkeatasoisen suojan Serbian tasavallassa ja Euroopan unionissa, sekä

OTTAVAT HUOMIOON, että Serbian tasavalta on ratifioinut 28 päivänä tammikuuta 1981 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen N:o 108 yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä ja sen lisäpöytäkirjan,

OTTAVAT HUOMIOON, että ihmisoikeuksien ja demokratian periaatteiden kunnioittaminen ovat osapuolten välisen yhteistyön perusperiaatteita,

OTTAVAT HUOMIOON, että Serbian tasavalta on ratifioinut 4 päivänä marraskuuta 1950 tehdyn ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamista koskevan yleissopimuksen, jossa luetellut oikeudet otetaan huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjassa,

OTTAVAT HUOMIOON, että kaikissa viraston operatiivisissa toimissa Serbian tasavallan alueella olisi kunnioitettava kokonaisvaltaisesti perusoikeuksia ja kansainvälisiä sopimuksia, joiden osapuolia Euroopan unioni, sen jäsenvaltiot ja/tai Serbian tasavalta ovat,

OTTAVAT HUOMIOON, että kaikilla operatiiviseen toimeen osallistuvilla henkilöillä on velvollisuus noudattaa Serbian tasavallan kansallista lainsäädäntöä sekä asiaan liittyvää kansainvälistä ja unionin oikeutta,

OTTAVAT HUOMIOON, että kaikilla operatiiviseen toimeen osallistuvilla henkilöillä on velvollisuus noudattaa lahjomattomuutta, eettistä toimintaa, ammattimaisuutta ja perusoikeuksien kunnioittamista koskevia tiukimpia vaatimuksia sekä täyttää niille operaatiosuunnitelmassa ja viraston menettelyohjeissa asetetut velvoitteet,

OVAT PÄÄTTÄNEET TEHDÄ TÄMÄN SOPIMUKSEN:

1 artikla
Soveltamisala

1. Tämä sopimus kattaa kaikki seikat, jotka ovat tarpeen eurooppalaisen raja- ja merivartioviraston pysyvän joukon rajaturvallisuusryhmien lähettämiseksi komennukselle Serbian tasavaltaan, jossa ryhmän jäsenet voivat käyttää toimeenpanovaltuuksia.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu komennus voidaan toteuttaa Serbian tasavallan alueella.

3. Tämä sopimus kattaa Serbian tasavallan. Tämä sopimus ei kata Kosovoa*.

2 artikla
Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

(1) ’operatiivisella toimella’ yhteisoperaatiota tai nopeaa rajainterventiota;

(2) ’virastolla’ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/1896[1] tai siihen tehdyllä muutoksella perustettua Euroopan raja- ja merivartiovirastoa;

(3) ’rajavalvonnalla’ tämän sopimuksen mukaisesti ja sen soveltamiseksi rajalla toteutettavia toimia, jotka muista syistä riippumatta suoritetaan ainoastaan

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1896, annettu 13 päivänä marraskuuta 2019, eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta sekä asetusten (EU) N:o 1052/2013 ja (EU) 2016/1624 kumoamisesta (EUVL L 295, 14.11.2019, s. 1).

* Tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman UNSCR 1244/1999 ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.

rajanylitysaikomuksen tai rajanylityksen perusteella ja jotka käsittävät rajatarkastukset ja rajojen valvonnan;

(4) ’rajaturvallisuusryhmillä’ eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvästä joukosta muodostettuja ryhmiä, joita lähetetään yhteisoperaatioihin ja nopeisiin rajainterventioihin ulkorajoilla jäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa;

(5) ’neuvoa-antavalla ryhmällä’ neuvoa-antavaa elintä, jonka virasto on perustanut asetuksen (EU) 2019/1896 108 artiklan mukaisesti;

(6) ’eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvällä joukolla’ asetuksen (EU) 2019/1896 54 artiklassa säädettyä eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvää joukkoa;

(7) ’Eurosurilla’ puitteita jäsenvaltioiden ja Euroopan raja- ja merivartiostoviraston väliselle tietojenvaihdolle ja yhteistyölle;

(8) ’perusoikeusvalvojalla’ asetuksen (EU) 2019/1896 110 artiklassa säädettyä perusoikeusvalvojaa;

(9) ’kotijäsenvaltiolla’ jäsenvaltiota, josta henkilöstön jäsen lähetetään komennukselle tai muuten eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvään joukkoon;

(10) ’erityistapahtumalla’ tilannetta, joka liittyy laittomaan maahanmuuttoon tai rajat ylittävään rikollisuuteen tai jossa muuttajien henki on vaarassa Euroopan unionin tai Serbian tasavallan ulkorajoilla tai niiden läheisyydessä;

(11) ’yhteisoperaatiolla’ toimea, jota virasto koordinoi tai organisoi rajavalvonnasta vastaavien Serbian tasavallan kansallisten viranomaisten tukemiseksi ja jonka tarkoituksena on vastata haasteisiin, kuten sääntöjenvastaiseen muuttoliikkeeseen, nykyisiin tai tuleviin uhkiin Serbian tasavallan rajoilla tai rajat ylittävään rikollisuuteen, tai jonka tarkoituksena on teknisen ja operatiivisen lisäavun antaminen kyseisten rajojen valvonnassa;

(12) ’ryhmän jäsenellä’ eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvän joukon jäsentä, joka lähetetään rajaturvallisuusryhmän kautta osallistumaan operatiiviseen toimeen;

(13) ’jäsenvaltiolla’ Euroopan unionin jäsenvaltiota;

(14) ’toiminta-alueella’ maantieteellistä aluetta, jolla operatiivinen toimi toteutetaan;

(15) ’osallistuvalla jäsenvaltiolla’ jäsenvaltiota, joka osallistuu operatiiviseen toimeen asettamalla käyttöön kalustoa tai eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvän joukon henkilöstöä;

(16) ’henkilötiedoilla’ kaikkia tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön, jäljempänä ’rekisteröity’, liittyviä tietoja; tunnistettavissa olevana pidetään luonnollista henkilöä, joka voidaan suoraan tai epäsuorasti tunnistaa

erityisesti tunnistetietojen, kuten nimen, henkilötunnuksen, sijaintitiedon, verkkotunnistetietojen taikka yhden tai useamman hänelle tunnusomaisen fyysisen, fysiologisen, geneettisen, psyykkisen, taloudellisen, kulttuurillisen tai sosiaalisen tekijän perusteella;

(17) ’nopealla rajainterventiolla’ toimea, jonka tarkoituksena on reagoida tilanteeseen, jossa Serbian tasavallan rajoilla vallitsee erityinen ja suhteeton haaste, lähettämällä rajaturvallisuusryhmiä Serbian tasavallan alueelle rajoitetuksi ajaksi rajavalvonnan suorittamiseksi yhdessä Serbian tasavallan rajavalvonnasta vastaavien kansallisten viranomaisten kanssa;

(18) ’henkilöstösääntöjen alaisella henkilöstöllä’ henkilöstöä, jonka Euroopan raja- ja merivartiostovirasto on ottanut palvelukseen Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja neuvoston asetuksessa (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68[2] vahvistettujen, unionin muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen mukaisesti;

3 artikla

Operatiivisten toimien käynnistäminen

1. Tämän sopimuksen mukainen operatiivinen toimi käynnistetään viraston pääjohtajan, jäljempänä ’pääjohtaja’, kirjallisella päätöksellä Serbian tasavallan toimivaltaisten viranomaisten kirjallisesta pyynnöstä. Tällaiseen pyyntöön on sisällyttävä kuvaus tilanteesta, mahdollisista tavoitteista ja todennäköisistä tarpeista sekä tarvittavan henkilöstön profiileista, mukaan lukien tapauksen mukaan henkilöstöstä, jolla on toimeenpanovaltuuksia.

2. Jos pääjohtaja katsoo, että pyydetty operatiivinen toimi todennäköisesti sisältäisi vakavia ja/tai jatkuvia perusoikeuksien loukkauksia tai kansainvälistä suojelua koskevien velvoitteiden rikkomista tai johtaisi sellaisiin, pääjohtaja ei käynnistä operatiivista toimea.

3. Jos viraston pääjohtaja 1 kohdan mukaisen pyynnön saatuaan katsoo, että operatiivisen toimen käynnistämisestä päättäminen edellyttää lisätietoja, hän voi pyytää lisätietoja tai valtuuttaa viraston asiantuntijoita matkustamaan Serbian tasavaltaan arvioimaan tilannetta siellä. Serbian tasavalta helpottaa tällaista matkustamista.

4. Pääjohtaja päättää olla käynnistämättä operatiivista toimea, jos hän katsoo, että se on perusteltua keskeyttää tai lopettaa 18 artiklan nojalla.

[2] EYVL L 56, 4.3.1968, s. 1.

4 artikla

Operaatiosuunnitelma

1. Viraston ja Serbian tasavallan välillä on sovittava kutakin operatiivista toimea koskevasta operaatiosuunnitelmasta asetuksen (EU) 2019/1896 38 ja 74 artiklan mukaisesti. Operaatiosuunnitelma sitoo virastoa, Serbian tasavaltaa ja osallistuvia jäsenvaltioita.

2. Operaatiosuunnitelmassa on esitettävä yksityiskohtaisesti operatiivisen toimen organisatoriset ja menettelylliset näkökohdat, mukaan lukien
   (a) tilanteen kuvaus ja toimintatapa sekä komennuksen tavoitteet, myös operatiivinen tavoite;
   (b) arvioitu aika, jonka operatiivisen toimen odotetaan kestävän sen tavoitteiden saavuttamiseksi;
   (c) toiminta-alue;
   (d) tehtävien, mukaan lukien toimivaltuuksia edellyttävät tehtävät, ja vastuiden kuvaus, myös perusoikeuksien kunnioittamisen ja tietosuojavaatimusten osalta, ja ryhmille annettavat erityisohjeet, myös tietokantojen sallitusta käytöstä sekä Serbian tasavallassa sallituista virka-aseista, ammuksista ja varusteista;
   (e) rajaturvallisuusryhmän kokoonpano ja muun asiaankuuluvan henkilöstön lähettäminen / muiden viraston henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön jäsenten, myös perusoikeusvalvojien, läsnäolo;
   (f) johtamista koskevat määräykset, mukaan lukien niiden Serbian tasavallan rajavartijoiden ja muun asiaankuuluvan henkilöstön nimet ja arvot, jotka vastaavat yhteistyöstä ryhmien jäsenten ja viraston kanssa, ja erityisesti niiden rajavartijoiden ja muun asiaankuuluvan henkilöstön nimet ja arvot, joiden komennossa ryhmät ovat lähettämisen aikana, sekä ryhmien jäsenten asema komentoketjussa;
   (g) operatiiviseen toimeen lähetettävä kalusto, mukaan lukien erityisvaatimukset, kuten käyttöä koskevat edellytykset, vaadittu miehistö, kuljetus ja muu logistiikka, sekä rahoitusta koskevat määräykset;
   (h) yksityiskohtaiset määräykset, joiden mukaan virasto ilmoittaa välittömästi hallintoneuvostolle ja osallistuvien jäsenvaltioiden ja Serbian tasavallan asianomaisille viranomaisille kaikista erityistapahtumista tämän sopimuksen nojalla toteutetun operatiivisen toimen aikana;
   (i) raportointi- ja arviointijärjestelmä, johon sisältyy arviointikertomuksessa käytettäviä vertailuarvoja, myös perusoikeuksien suojelun osalta, ja lopullisen arviointikertomuksen toimittamisen määräaika;

(j) muiden unionin elinten, toimistojen ja virastojen kuin viraston, muiden kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtävän yhteistyön ehdot;

(k) yleiset ohjeet perusoikeuksien turvaamisesta operatiivisen toimen aikana, mukaan lukien henkilötietojen suoja ja sovellettavista kansainvälisistä ihmisoikeusvälineistä johtuvat velvoitteet;

(l) menettelyt, joiden mukaisesti kansainvälisen suojelun tarpeessa olevat henkilöt, ihmiskaupan uhrit, ilman huoltajaa olevat alaikäiset ja muut haavoittuvassa tilanteessa olevat henkilöt ohjataan toimivaltaisille kansallisille viranomaisille asianmukaisen avun saamiseksi;

(m) menettelyt sellaisen mekanismin perustamiseksi, jonka kautta otetaan vastaan ja välitetään virastolle ja Serbian tasavallalle valituksia (mukaan lukien valitukset, jotka on tehty tämän sopimuksen 8 artiklan 5 kohdan mukaisesti) operatiiviseen toimeen osallistuvista henkilöistä, mukaan lukien Serbian tasavallan rajavartijat tai muu asiaankuuluva henkilöstö ja ryhmän jäsenet, joiden väitetään loukanneen perusoikeuksia heidän osallistuessaan viraston operatiiviseen toimeen;

(n) logistiset järjestelyt, mukaan lukien tiedot työolosuhteista ja yleisistä olosuhteista alueilla, joilla operatiivinen toimi on määrä toteuttaa sekä

(o) 6 artiklan mukaisesti perustettua etätoimistoa koskevat määräykset.

3. Operaatiosuunnitelmalle ja sen muutoksille tai mukautuksille on saatava viraston, Serbian tasavallan ja Serbian tasavallan naapureina olevien jäsenvaltioiden hyväksyntä osallistuvien jäsenvaltioiden kuulemisen jälkeen.

4. Tietojenvaihto ja operatiivinen yhteistyö Eurosuria koskevaa tarkoitusta varten toteutetaan noudattaen sääntöjä, jotka koskevat kyseisen operatiivisen toimen operaatiosuunnitelmassa esitettävien erityisten tilannekuvien laatimista ja jakamista.

5. Serbian tasavalta ja virasto suorittavat yhdessä 2 kohdan i alakohdan mukaisen operatiivisen toimen arvioinnin.

6. Euroopan unionin elinten, toimistojen ja virastojen kanssa 2 kohdan k alakohdan mukaisesti tehtävän yhteistyön ehdot toteutetaan niiden toimeksiantojen mukaisesti ja käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

5 artikla

Erityistapahtumista ilmoittaminen

Virastolla ja Serbian tasavallan sisäministeriöllä on kummallakin oltava ilmoitusmekanismi, jonka avulla voidaan ilmoittaa pikaisesti kaikista tämän

sopimuksen nojalla toteutetun operatiivisen toimen aikana ilmenneistä erityistapahtumista.

Virasto ja Serbian tasavalta avustavat toisiaan kaikissa tarvittavissa tutkimuksissa ja tutkinnoissa, jotka koskevat tällaisen mekanismin kautta ilmoitettuja erityistapahtumia, kuten todistajien tunnistamisessa ja todisteiden keräämisessä ja esittämisessä, mukaan lukien pyynnöt saada ja tarvittaessa luovuttaa ilmoitettuun erityistapahtumaan liittyviä esineitä. Tällaisten esineiden luovuttaminen voidaan tehdä riippuvaiseksi niiden palauttamisesta niiden toimittamisesta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen määrittelemien ehtojen mukaisesti. Tämän artiklan nojalla annettava apu on toteutettava asiaan liittyvän kansainvälisen ja Euroopan unionin oikeuden sekä kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

6 artikla

Etätoimistot

1. Virasto voi perustaa Serbian tasavallan alueelle etätoimistoja helpottamaan ja parantamaan operatiivisten toimien koordinointia ja varmistamaan viraston henkilöresurssien ja teknisten resurssien tehokkaan hallinnoinnin. Virasto määrittää etätoimiston sijainnin Serbian tasavallan asiaankuuluvia viranomaisia kuullen.

2. Etätoimistot perustetaan operatiivisten tarpeiden mukaisesti, ja ne toimivat ajanjakson, joka on tarpeen, jotta virasto voi toteuttaa operatiivisia toimia Serbian tasavallassa ja sen naapurialueella. Virasto voi pidentää tätä ajanjaksoa edellyttäen, että Serbian tasavalta hyväksyy sen.

3. Jokaista etätoimistoa johtaa pääjohtajan etätoimiston johtajaksi nimittämä viraston edustaja, joka valvoo toimiston yleistä toimintaa.

4. Etätoimistot hoitavat tapauksen mukaan seuraavia tehtäviä:

   (a) operatiivisen ja logistisen tuen antaminen sekä viraston toimien koordinoinnista huolehtiminen asianomaisilla toiminta-alueilla;

   (b) operatiivisen tuen antaminen Serbian tasavallalle asianomaisilla toiminta-alueilla;

   (c) ryhmien toiminnan seuranta ja säännöllinen raportointi viraston päätoimipaikkaan;

   (d) yhteistyön tekeminen Serbian tasavallan kanssa kaikissa asioissa, jotka koskevat viraston Serbian tasavallassa järjestämien operatiivisten toimien käytännön toteuttamista, mukaan lukien mahdolliset uudet asiat, jotka ovat tulleet ilmi näiden toimien aikana;

(e) koordinointivastaavan tukeminen yhteistyössä, jota hän tekee Serbian tasavallan kanssa kaikissa asioissa, jotka koskevat sen osallistumista viraston järjestämiin operatiivisiin toimiin, ja tarvittaessa yhteyksien hoitaminen viraston päätoimipaikkaan;

(f) koordinointivastaavan ja tiettyä operatiivista toimea valvomaan osoitetun perusoikeusvalvojan / osoitettujen perusoikeusvalvojien tukeminen tarvittaessa viraston ryhmien ja Serbian tasavallan asiaankuuluvien viranomaisten välisen koordinoinnin ja viestinnän sekä mahdollisten asiaan liittyvien tehtävien helpottamisessa;

(g) ryhmien jäsenten lähettämiseen sekä kaluston lähettämiseen ja käyttöön liittyvän logistisen tuen järjestäminen;

(h) kaiken muun logistisen tuen antaminen toiminta-alueella, josta tietty etätoimisto on vastuussa, viraston järjestämien operatiivisten toimien sujuvuuden helpottamiseksi;

(i) viraston oman kaluston tehokkaasta hallinnoinnista huolehtiminen sen toimien kattamilla alueilla, mukaan lukien kyseisen kaluston mahdollinen rekisteröinti ja pitkän aikavälin huolto ja mahdollisesti tarvittava logistinen tuki sekä

(j) tuki viraston muulle henkilöstölle ja/tai toimille Serbian tasavallassa viraston ja Serbian tasavallan välillä sovitun mukaisesti.

5. Virasto ja Serbian tasavalta varmistavat parhaat mahdolliset edellytykset etätoimistolle/etätoimistoille osoitettujen tehtävien hoitamiselle.

6. Serbian tasavalta antaa virastolle apua etätoimiston/etätoimistojen toimintakyvyn varmistamiseksi.

7. Virasto ja Serbian tasavallan asiaan liittyvät viranomaiset sopivat erikseen muista etätoimistojen toimintaa koskevista yksityiskohdista.

7 artikla

Koordinointivastaava

1. Pääjohtaja nimittää henkilöstösääntöjen alaisesta henkilöstöstä yhden tai useamman asiantuntijan lähetettäväksi koordinointivastaavaksi/koordinointivastaaviksi kuhunkin operatiiviseen toimeen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 6 artiklassa kuvattua etätoimistojen tehtävää. Pääjohtaja ilmoittaa Serbian tasavallalle tällaisesta nimityksestä.

2. Koordinointivastaavan tehtävänä on

(a) toimia yhdyshenkilönä viraston, Serbian tasavallan ja ryhmien jäsenten välillä sekä antaa viraston puolesta apua kaikissa ryhmien lähettämisen ehtoja koskevissa kysymyksissä;

(b) valvoa operaatiosuunnitelman asianmukaista täytäntöönpanoa, myös perusoikeuksien suojelun osalta, yhteistyössä perusoikeusvalvojan/perusoikeusvalvojien kanssa ja raportoida tästä pääjohtajalle;

(c) toimia viraston puolesta kaikissa ryhmien lähettämistä koskevissa kysymyksissä ja raportoida kaikista näistä kysymyksistä virastolle sekä

(d) edistää yhteistyötä ja koordinointia Serbian tasavallan ja osallistuvien jäsenvaltioiden välillä.

3. Pääjohtaja voi operatiivisten toimien yhteydessä antaa koordinointivastaavalle luvan avustaa operaatiosuunnitelman toteutusta ja ryhmien lähettämistä koskevien mahdollisten erimielisyyksien ratkaisemisessa.

4. Serbian tasavalta antaa ryhmän jäsenille vain operaatiosuunnitelman mukaisia ohjeita. Jos koordinointivastaava katsoo, että ryhmän jäsenille annetut ohjeet eivät ole operaatiosuunnitelman tai sovellettavien oikeudellisten velvoitteiden mukaisia, hänen on välittömästi ilmoitettava tästä koordinointitehtävää hoitaville Serbian tasavallan henkilöstön jäsenille ja pääjohtajalle. Pääjohtaja voi toteuttaa aiheellisia toimenpiteitä, kuten keskeyttää tai lopettaa operatiivisen toimen, 18 artiklan mukaisesti.

8 artikla

Perusoikeudet

1. Täyttäessään tämän sopimuksen mukaisia velvoitteitaan osapuolet sitoutuvat noudattamaan kaikkia sovellettavia ihmisoikeuslainsäädännön välineitä, mukaan lukien vuoden 1950 Euroopan neuvoston yleissopimus ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi, pakolaisten oikeusasemaa koskeva Yhdistyneiden kansakuntien vuoden 1951 yleissopimus ja sen pöytäkirja vuodelta 1967, kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskeva Yhdistyneiden kansakuntien vuoden 1965 kansainvälinen yleissopimus, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva Yhdistyneiden kansakuntien vuoden 1966 kansainvälinen yleissopimus, kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskeva Yhdistyneiden kansakuntien vuoden 1979 yleissopimus, kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastainen Yhdistyneiden kansakuntien vuoden 1984 yleissopimus, Yhdistyneiden kansakuntien vuoden 1989 yleissopimus lapsen oikeuksista, Yhdistyneiden kansakuntien vuoden 2006 yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista, taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva kansainvälinen vuoden 1966 yleissopimus ja vuoden 2006

kansainvälinen yleissopimus kaikkien ihmisten suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta.

2. Tehtäviään hoitaessaan ja valtuuksiaan käyttäessään ryhmien jäsenten on kunnioitettava kaikilta osin perusoikeuksia, joihin kuuluu pääsy turvapaikkamenettelyjen piiriin, ja ihmisarvoa sekä kiinnitettävä erityistä huomiota haavoittuvassa asemassa oleviin henkilöihin. Toimenpiteiden, joita he tehtäviään hoitaessaan ja valtuuksiaan käyttäessään toteuttavat, on oltava oikeassa suhteessa toimenpiteille asetettuihin tavoitteisiin nähden. Tehtäviään hoitaessaan ja valtuuksiaan käyttäessään he eivät saa syrjiä ketään minkään seikan, kuten sukupuolen, rodun, ihonvärin, etnisen tai yhteiskunnallisen alkuperän, geneettisten ominaisuuksien, kielen, uskonnon tai vakaumuksen, poliittisten tai muiden mielipiteiden, kansalliseen vähemmistöön kuulumisen, varallisuuden, syntyperän, vammaisuuden, iän tai sukupuolisen suuntautumisen, perusteella Euroopan unionin perusoikeuskirjan 21 artiklan mukaisesti.

   Ryhmien jäsenet voivat tehtäviään hoitaessaan tai valtuuksiaan käyttäessään toteuttaa toimenpiteitä, jotka heikentävät perusoikeuksia ja -vapauksia, ainoastaan, jos ne ovat välttämättömiä ja oikeassa suhteessa tällaisille toimenpiteille asetettuihin tavoitteisiin nähden, ja niiden yhteydessä on noudatettava keskeisiltä osin kyseisiä perusoikeuksia ja -vapauksia sovellettavan kansainvälisen, Euroopan unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

   Tätä määräystä sovelletaan soveltuvin osin Serbian tasavallan kansallisten viranomaisten kaikkeen operatiiviseen toimeen osallistuvaan henkilöstöön.

3. Viraston perusoikeusvastaava valvoo, että jokaisessa operatiivisessa toimessa noudatetaan sovellettavia perusoikeusnormeja. Perusoikeusvastaava tai apulaisperusoikeusvastaava voi tehdä vierailuja paikan päälle kolmanteen maahan. Hän myös antaa lausuntoja operaatiosuunnitelmista ja ilmoittaa pääjohtajalle mahdollisista operatiiviseen toimeen liittyvistä perusoikeuksien loukkauksista. Serbian tasavalta tukee perusoikeusvastaavan valvontatoimia pyydettäessä.

4. Virasto ja Serbian tasavalta sopivat antavansa neuvoa-antavalle ryhmälle ajoissa tosiasiallisen oikeuden saada käyttöönsä kaikki perusoikeuksien kunnioittamista tämän sopimuksen nojalla toteutettavassa operatiivisessa toimessa koskevat tiedot, myös tekemällä vierailuja paikan päälle toiminta-alueelle.

5. Sekä virastolla että Serbian tasavallalla on valitusmekanismi sellaisten väitteiden käsittelemiseksi, joiden mukaan niiden henkilöstö on loukannut perusoikeuksia hoitaessaan virkatehtäviään tämän sopimuksen nojalla toteutetun operatiivisen toimen yhteydessä.

9 artikla

Perusoikeusvalvojat

1. Viraston perusoikeusvastaava nimeää jokaiseen operatiiviseen toimeen vähintään yhden perusoikeusvalvojan, joka muun muassa avustaa ja neuvoo koordinointivastaavaa.

2. Perusoikeusvalvoja seuraa perusoikeuksien noudattamista ja antaa perusoikeuksia koskevaa neuvontaa ja apua asianomaisen operatiivisen toimen valmistelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa. Tässä tarkoituksessa perusoikeusvalvojan on erityisesti

   (a) seurattava operaatiosuunnitelmien valmistelua ja raportoitava perusoikeusvastaavalle, jotta tämä voi hoitaa asetuksessa (EU) 2019/1896 säädetyt tehtävänsä;

   (b) tehtävä vierailuja paikkaan, jossa operatiivinen toimi toteutetaan, myös pitkän aikavälin vierailuja;

   (c) tehtävä yhteistyötä koordinointivastaavan kanssa ja pidettävä häneen yhteyttä sekä annettava hänelle apua ja neuvontaa;

   (d) ilmoitettava koordinointivastaavalle ja raportoitava perusoikeusvastaavalle huolenaiheista, jotka koskevat operatiiviseen toimeen liittyviä perusoikeuksien mahdollisia loukkauksia sekä

   (e) osallistuttava 4 artiklan 2 kohdan i alakohdassa tarkoitettuun operatiivisen toimen arviointiin.

3. Perusoikeusvalvojilla on oltava pääsy kaikille alueille, joilla operatiivinen toimi toteutetaan, ja kaikkiin sen asiakirjoihin, joilla on merkitystä kyseisen toimen täytäntöönpanossa.

4. Perusoikeusvalvojien on toiminta-alueella ollessaan käytettävä henkilötunnistetta, josta heidät voi selvästi tunnistaa perusoikeusvalvojiksi.

10 artikla

Ryhmän jäsenet

1. Ryhmän jäsenillä on valtuudet hoitaa operaatiosuunnitelmassa kuvatut tehtävät.

2. Ryhmän jäsenet noudattavat erityisesti tehtäviään hoitaessaan ja valtuuksiaan käyttäessään Serbian tasavallan säädöksiä ja määräyksiä sekä sovellettavaa unionin ja kansainvälistä oikeutta.

3. Ryhmän jäsenet voivat hoitaa tehtäviä ja käyttää valtuuksia Serbian tasavallan alueella ainoastaan Serbian tasavallan rajavalvontaviranomaisten ohjeiden mukaisesti ja heidän läsnä ollessaan. Serbian tasavalta voi antaa ryhmän jäsenille

luvan suorittaa erityistehtäviä ja käyttää erityisvaltuuksia alueellaan tapauksen mukaan viraston tai kotijäsenvaltion suostumuksella, vaikka sen rajavalvontaviranomaisia ei olisi läsnä.

4. Ryhmän jäsenet, jotka ovat henkilöstösääntöjen alaista henkilöstöä, käyttävät tehtäviään hoitaessaan ja valtuuksiaan käyttäessään eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvän joukon virkapukua, ellei operaatiosuunnitelmassa toisin määrätä.

   Ryhmän jäsenet, jotka eivät ole henkilöstösääntöjen alaista henkilöstöä, käyttävät tehtäviään hoitaessaan ja valtuuksiaan käyttäessään kansallista virkapukuaan, ellei operaatiosuunnitelmassa toisin määrätä.

   Palveluksessa ollessaan ryhmän kaikki jäsenet käyttävät myös näkyvää henkilötunnistetta ja liittävät virkapukuunsa sinisen käsivarsinauhan, jossa on Euroopan unionin ja viraston tunnukset.

5. Serbian tasavalta antaa asiaankuuluville ryhmän jäsenille luvan hoitaa operatiivisen toimen aikana tehtäviä, jotka edellyttävät voimankäyttöä, mukaan lukien virka-aseiden, ammusten ja muiden varusteiden kantaminen ja käyttö, operaatiosuunnitelman asiaa koskevien määräysten mukaisesti.

   - Ryhmän jäsenet, jotka ovat henkilöstösääntöjen alaista henkilöstöä, voivat kantaa ja käyttää virka-aseita ja ammuksia ja käyttää muita pakkokeinoja viraston suostumuksella.

   - Ryhmän jäsenet, jotka eivät ole henkilöstösääntöjen alaista henkilöstöä, voivat kantaa ja käyttää virka-aseita ja ammuksia ja käyttää muita pakkokeinoja asianomaisen kotijäsenvaltion suostumuksella.

6. Voimankäytön, mukaan lukien virka-aseiden, ammusten ja muiden varusteiden kantaminen ja käyttö, on oltava Serbian tasavallan kansallisen lainsäädännön mukaista, ja sen on tapahduttava Serbian tasavallan rajavalvontaviranomaisten läsnä ollessa. Serbian tasavalta voi sallia ryhmän jäsenten voimankäytön, vaikka asiaankuuluvia Serbian tasavallan rajavalvontaviranomaisia ei olisi läsnä.

   - Sellaisten ryhmän jäsenten osalta, jotka ovat henkilöstösääntöjen alaista henkilöstöä, tällainen voimankäytön salliminen, jos Serbian tasavallan rajavalvontaviranomaisia ei ole läsnä, edellyttää viraston suostumusta.

   - Sellaisten ryhmän jäsenten osalta, jotka eivät ole henkilöstösääntöjen alaista henkilöstöä, tällainen voimankäytön salliminen, jos Serbian tasavallan rajavalvontaviranomaisia ei ole läsnä, edellyttää asianomaisen kotijäsenvaltion suostumusta.

   Ryhmän jäsenten voimankäytön on oltava tarpeellista ja oikeasuhteista. Sen yhteydessä on poikkeuksetta noudatettava sovellettavaa unionin, kansainvälistä ja

kansallista lainsäädäntöä, erityisesti asetuksen (EU) 2019/1896 liitteessä V vahvistettuja vaatimuksia.

7. Virasto ilmoittaa ennen ryhmän jäsenten lähettämistä Serbian tasavallalle virka-aseista, ammuksista ja muista varusteista, joita ryhmän jäsenet mahdollisesti kantavat tämän artiklan 5 kohdan nojalla. Serbian tasavalta voi kieltää tietynlaisten aseiden, ammusten ja muiden varusteiden kantamisen, jos sen omassa lainsäädännössä sovelletaan samaa kieltoa sen omien rajavalvontaviranomaisten osalta. Serbian tasavalta ilmoittaa sallitut virka-aseet, ammukset ja varusteet sekä niiden käyttöön liittyvät ehdot virastolle ennen ryhmän jäsenten lähettämistä. Virasto asettaa nämä tiedot jäsenvaltioiden saataville.

   Serbian tasavalta toteuttaa tarvittavat järjestelyt mahdollisesti tarvittavien aselupien myöntämiseksi ja helpottaa ryhmän jäsenten käytettävissä olevien aseiden, ammusten ja muiden varusteiden tuontia, vientiä, kuljetusta ja varastointia viraston pyyntöjen mukaisesti.

8. Virka-aseita, ammuksia ja varusteita voidaan käyttää oikeutettuun itsepuolustukseen sekä ryhmien jäsenten tai muiden henkilöiden oikeutettuun puolustamiseen Serbian tasavallan kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja kansainvälisen ja unionin oikeuden asiaan liittyviä periaatteita noudattaen.

9. Serbian tasavallan toimivaltainen viranomainen voi pyynnöstä sallia, että sen kansallisista tietokannoista saatuja tietoja jaetaan ryhmän jäsenten kanssa, jos se on tarpeen toimintasuunnitelman mukaisten operatiivisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Ryhmän jäsenet saavat käyttää vain sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen heidän tehtäviensä hoitamiseksi ja valtuuksiensa käyttämiseksi.

10. Operatiivisten toimien toteuttamiseksi Serbian tasavalta lähettää Serbian tasavallan rajapoliisiosaston virkamiehiä, jotka kykenevät ja ovat halukkaita viestimään englanniksi, hoitamaan koordinointitehtävää Serbian tasavallan puolesta.

11 artikla

Viraston omaisuutta, varoja, kalustoa ja operaatioita koskevat erioikeudet ja vapaudet

1. Viraston toimitilat ja rakennukset Serbian tasavallassa ovat loukkaamattomat. Niihin ei voi kohdistua etsintää, pakkoluovutusta, menetetyksi tuomitsemista eikä pakkolunastusta.

2. Viraston omaisuus ja kalusto, mukaan lukien kulkuneuvot, viestintä, arkistot, kaikki kirjeenvaihto, asiakirjat, henkilöllisyystodistukset ja rahavarat, ovat loukkaamattomat.

3. Viraston kalustoon kuuluu jäsenvaltion omistama, yhteisomistuksessa oleva tai vuokraama ja virastolle tarjoama kalusto. Toimivaltaisten kansallisten viranomaisten edustajan/edustajien noustessa alukseen sitä on pidettävä valtion käytössä olevana ja sen käyttöön on annettava lupa tässä tarkoituksessa.

4. Virastoa kohtaan ei saa ryhtyä minkäänlaisiin täytäntöönpanotoimiin. Viraston omaisuuteen ja kalustoon ei saa kohdistaa mitään hallinnollisia tai oikeudellisia pakkokeinoja. Viraston omaisuuteen ei saa kohdistaa tuomion, päätöksen tai määräyksen täytäntöönpanon edellyttämää takavarikkoa.

5. Serbian tasavalta sallii viraston Serbian tasavaltaan operatiivisia tarkoituksia varten lähettämien tavaroiden ja varusteiden maahantuonnin ja maastaviennin.

6. Pääjohtaja voi Serbian tasavallan asianomaisten oikeusviranomaisten pyynnöstä antaa Serbian tasavallan asiaan liittyville kansallisille viranomaisille luvan päästä viraston toimitiloihin ja rakennuksiin ja/tai saada pääsy viraston omaisuuteen, jos on olemassa vakava rikosepäily. Pääjohtajan voidaan olettaa antavan suostumuksensa, jos kyseessä on tulipalo tai muu katastrofi, joka edellyttää ripeitä suojelutoimia.

7. Virasto on vapautettu kaikista maksuista (myös tulleista) ja veroista sekä tuonti- ja vientikielloista ja tuonti- ja vientirajoituksista viraston virkakäyttöön tarkoitettujen tavaroiden osalta.

12 artikla

Ryhmän jäsenten erioikeudet ja vapaudet

1. Ryhmän jäsenille myönnettyjen jäljempänä mainittujen erioikeuksien ja vapauksien tarkoituksena on varmistaa, että he voivat hoitaa virkatehtävänsä Serbian tasavallan alueella operaatiosuunnitelman mukaisesti toteutettavien toimien aikana.

2. Ryhmän jäsenet eivät saa joutua Serbian tasavallassa tai Serbian tasavallan viranomaisten toimesta minkäänlaisen tutkinnan tai oikeudenkäynnin kohteeksi muutoin kuin 3 kohdassa tarkoitetuissa olosuhteissa.

3. Ryhmän jäsenillä on rikosoikeudellinen, siviilioikeudellinen ja hallinto-oikeudellinen koskemattomuus Serbian tasavallassa kaikkien virkatehtävissä suorittamiensa toimenpiteiden osalta.

   Jos Serbian tasavallan viranomaiset aikovat nostaa ryhmän jäsentä vastaan rikosoikeudellisen, siviilioikeudellisen tai hallinnollisen kanteen jossain Serbian tasavallan tuomioistuimessa, Serbian tasavallan toimivaltaiset viranomaiset ilmoittavat asiasta välittömästi pääjohtajalle. Ilmoitusmenettely on yhdenmukainen viraston asiaa koskevan päätöksen kanssa, joka esitetään operaatiosuunnitelmassa.

Saatuaan tällaisen ilmoituksen pääjohtaja ilmoittaa ilman aiheetonta viivytystä Serbian tasavallan asiaankuuluville viranomaisille, suorittiko ryhmän jäsen kyseisen toimenpiteen hoitaessaan virkatehtäviään. Jos toimenpide suoritettiin ilmoituksen mukaan virkatehtäviä hoidettaessa, oikeuskäsittelyä ei panna vireille. Jos toimenpidettä ei ilmoituksen mukaan ole suoritettu virkatehtäviä hoidettaessa, oikeuskäsittely voidaan panna vireille. Pääjohtajan antama ilmoitus sitoo Serbian tasavaltaa, joka ei saa kiistää sitä.

4. Ennen tätä ilmoitusta virasto pidättyy toteuttamasta toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on vaarantaa Serbian tasavallan toimivaltaisten viranomaisten mahdolliset myöhemmät syytetoimet ryhmän jäsentä vastaan, mukaan lukien asianomaisen ryhmän jäsenen Serbian tasavallasta kotijäsenvaltioonsa lähdön helpottaminen.

5. Ryhmän jäsenten tilat, asunnot, kuljetus- ja viestintävälineet sekä omaisuus, mukaan lukien kaikki kirjeenvaihto, asiakirjat, henkilöllisyystodistukset ja kalusto, ovat loukkaamattomat, paitsi jos on kyse 8 kohdan nojalla sallituista täytäntöönpanotoimenpiteistä.

6. Serbian tasavalta vastaa mahdollisista vahingoista, joita ryhmän jäsenet ovat aiheuttaneet kolmansille osapuolille virkatehtävissä.

   Jos ryhmän jäsenen, joka on henkilöstösääntöjen alaista henkilöstöä, aiheuttama vahinko johtuu törkeästä huolimattomuudesta tai tahallisesta väärinkäytöksestä tai vahinko ei aiheutunut virkatehtävissä, Serbian tasavalta voi pyytää pääjohtajan välityksellä, että virasto maksaa korvauksen.

   Jos ryhmän jäsenen, joka ei ole viraston henkilöstösääntöjen alaista henkilöstöä, aiheuttama vahinko johtuu törkeästä huolimattomuudesta tai tahallisesta väärinkäytöksestä tai vahinko ei aiheutunut virkatehtävissä, Serbian tasavalta voi pyytää viraston pääjohtajan välityksellä, että asianomainen kotijäsenvaltio maksaa korvauksen.

   Kumpikaan osapuoli, mikään osallistuva jäsenvaltio tai virasto ei ole vastuussa vahingosta, joka on aiheutunut Serbian tasavallassa sellaisen ylivoimaisen esteen vuoksi, johon se ei ole voinut vaikuttaa.

7. Ryhmän jäsenet eivät ole velvollisia esiintymään todistajina Serbian tasavallassa.

8. Ryhmän jäsentä kohtaan ei saa ryhtyä minkäänlaisiin täytäntöönpanotoimiin, paitsi jos häntä vastaan nostetaan rikosoikeudellinen, siviilioikeudellinen tai hallinnollinen kanne, joka ei liity hänen virkatehtäviinsä. Ryhmän jäsenten omaisuuteen, joka viraston pääjohtajan lausunnon mukaan on välttämätön virkatehtävien hoitamiseksi, ei saa kohdistaa tuomion, päätöksen tai määräyksen täytäntöönpanon edellyttämää takavarikkoa. Rikosoikeudellisessa, siviilioikeudellisessa tai hallinnollisessa

menettelyssä ryhmän jäsenen henkilökohtaista vapautta ei saa rajoittaa eikä häneen saa kohdistaa mitään muita pakkokeinoja.

9. Ryhmän jäsenet on vapautettu Serbian tasavallassa mahdollisesti voimassa olevista sosiaaliturvaa koskevista määräyksistä viraston hyväksi suoritettujen palvelujen osalta.

10. Ryhmän jäsenet on vapautettu kaikista Serbian tasavallassa kannettavista veroista viraston ja/tai kotijäsenvaltioiden heille maksamien palkkojen ja palkkioiden sekä kaikkien Serbian tasavallan ulkopuolelta saatujen tulojen osalta.

11. Serbian tasavalta sallii ryhmän jäsenten henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettujen tavaroiden maahantuonnin ja vapauttaa ne kaikista maksuista (myös tulleista), veroista ja muista vastaavista maksuista, lukuun ottamatta tällaisten tavaroiden varastoinnista, kuljetuksista ja vastaavista palveluista perittäviä maksuja. Serbian tasavalta sallii myös kyseisten tavaroiden maastaviennin.

12. Ryhmän jäsenten henkilökohtaiset matkatavarat on vapautettu tarkastuksesta, ellei ole vakavia perusteita olettaa, että niissä on muita kuin ryhmän jäsenten henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettuja tavaroita taikka tavaroita, joiden maahantuonti tai maastavienti on lailla kielletty tai jotka ovat Serbian tasavallan karanteenimääräysten alaisia. Henkilökohtaisten matkatavaroiden tarkastus saadaan suorittaa vain asianomaisten ryhmän jäsenten tai viraston valtuutetun edustajan läsnä ollessa.

13. Virasto ja Serbian tasavalta nimeävät aina käytettävissä olevat yhteyspisteet, jotka vastaavat tietojen vaihdosta ja välittömistä toimista, joihin ryhdytään, jos ryhmän jäsenen suorittama toimenpide voi rikkoa rikosoikeutta, sekä tietojen vaihdosta ja operatiivisista toimista, jotka liittyvät mahdollisiin ryhmän jäsentä koskeviin siviilioikeudellisiin ja hallinnollisiin menettelyihin.

Kunnes kotijäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat ryhtyneet toimiin, virasto ja Serbian tasavalta avustavat toisiaan kaikissa tarvittavissa tutkimuksissa ja tutkinnoissa, jotka koskevat mahdollisia väitettyjä rikoksia, joihin liittyy viraston tai Serbian tasavallan etu, todistajien tunnistamisessa sekä todisteiden keräämisessä ja esittämisessä, mukaan lukien pyyntö hankkia ja tarvittaessa luovuttaa tehtyyn rikokseen liittyviä esineitä. Tällaisten esineiden luovuttaminen voidaan tehdä riippuvaiseksi niiden palauttamisesta niiden toimittamisesta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen määrittelemien ehtojen mukaisesti.

13 artikla

Loukkaantuneet tai kuolleet ryhmän jäsenet

1. Pääjohtajalla on oikeus ottaa hoitaakseen loukkaantuneiden tai kuolleiden ryhmän jäsenten sekä heidän henkilökohtaisen omaisuutensa palauttaminen kotimaahan ja

tehdä asianmukaiset järjestelyt, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 12 artiklan soveltamista.

2. Kuolleelle ryhmän jäsenelle tehdään ruumiinavaus ainoastaan asianomaisen kotijäsenvaltion nimenomaisella suostumuksella ja viraston tai kotijäsenvaltion edustajan läsnä ollessa.

3. Serbian tasavalta ja virasto tekevät mahdollisimman laajaa yhteistyötä loukkaantuneiden tai kuolleiden ryhmän jäsenten palauttamiseksi viipymättä kotimaahan.

14 artikla

Valtuuskirja

1. Virasto antaa yhteistyössä Serbian tasavallan kanssa kullekin ryhmän jäsenelle serbiaksi sekä englanniksi laaditun asiakirjan, jonka avulla hän voi todistaa henkilöllisyytensä Serbian tasavallan kansallisille viranomaisille ja joka osoittaa, että sen haltijalla on oikeus hoitaa tämän sopimuksen 10 artiklassa ja operaatiosuunnitelmassa tarkoitettuja tehtäviä ja käyttää niissä tarkoitettuja valtuuksia, jäljempänä ’valtuuskirja’.
2. Valtuuskirjassa on seuraavat tiedot henkilöstön jäsenestä: nimi ja kansalaisuus, arvo tai tehtävänimike, digitaalisessa muodossa oleva tuore valokuva ja tehtävät, joita henkilöllä on lupa hoitaa lähettämisen aikana.

3. Ryhmän jäsenet pitävät valtuuskirjaa aina mukanaan voidakseen todistaa henkilöllisyytensä Serbian tasavallan kansallisille viranomaisille.

4. Serbian tasavalta tunnustaa, että valtuuskirja ja voimassa oleva matkustusasiakirja antavat asianomaiselle ryhmän jäsenelle pääsyn Serbian tasavaltaan ja oleskeluluvan ilman viisumia, ennakkolupaa tai muuta asiakirjaa valtuuskirjan voimassaolon päättymispäivään saakka.

5. Valtuuskirja on palautettava virastolle lähettämisen päättyessä. Tästä on ilmoitettava Serbian tasavallan toimivaltaisille viranomaisille.

15 artikla

Soveltaminen viraston henkilöstöön, jota ei lähetetä ryhmien jäseninä

Tämän sopimuksen 12–14 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin kaikkiin Serbian tasavaltaan lähetettäviin viraston henkilöstön jäseniin, jotka eivät ole ryhmän jäseniä, mukaan lukien perusoikeusvalvojat ja henkilöstösääntöjen alainen henkilöstö, jotka lähetetään etätoimistoihin.

16 artikla

Henkilötietojen suoja

1. Henkilötietoja luovutetaan ainoastaan, jos joko Serbian tasavallan toimivaltaiset viranomaiset tai virasto tarvitsevat niitä tämän sopimuksen täytäntöön panemiseksi. Viranomaisen suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn tietyssä tapauksessa, mukaan lukien tällaisten henkilötietojen siirto toiselle osapuolelle, sovelletaan kyseiseen viranomaiseen sovellettavia tietosuojasääntöjä. Osapuolet varmistavat kaiken tiedonsiirron edellytyksenä seuraavat vähimmäistakeet:

   (a) Henkilötietoja on käsiteltävä lainmukaisesti, asianmukaisesti ja rekisteröidyn kannalta läpinäkyvästi.

   (b) Henkilötietojen keräämisen tietyn, nimenomaisen ja laillisen tarkoituksen on oltava tämän sopimuksen täytäntöön paneminen, eikä tietoja luovuttava tai vastaanottava viranomainen saa myöhemmin käsitellä niitä kyseisen tarkoituksen kanssa yhteensopimattomalla tavalla.

   (c) Henkilötietojen on oltava riittäviä, olennaisia ja rajoitettuja siihen, mikä on tarpeellista suhteessa niihin tarkoituksiin, joita varten niitä kerätään tai myöhemmin käsitellään; erityisesti tietoja luovuttavaan viranomaiseen sovellettavan lainsäädännön mukaisesti luovutetut henkilötiedot voivat koskea ainoastaan yhtä tai useampaa seuraavista ryhmän jäsenten, viraston henkilöstön, asiaankuuluvien tarkkailijoiden tai henkilöstövaihto-ohjelmien osallistujien tiedoista:

      – etunimi;
      – sukunimi;
      – syntymäaika;
      – kansalaisuus;
      – arvo;
      – matkustusasiakirjan biotunnistesivu;
      – valtuuskirja;
      – henkilötodistuksen/passin/valtuuskirjan kuva;
      – sähköpostiosoite;
      – matkapuhelinnumero;
      – aseen tiedot;
      – komennuksen kesto;
      – komennuspaikka;
      – ilma-aluksen tai aluksen tunnistenumerot;
      – saapumispäivä;
      – lentoasema/rajanylityspaikka, jolle saavutaan;
      – saapumislennon numero;
      – lähtöpäivä:
      – lentoasema/rajanylityspaikka, jonka kautta poistutaan;
      – poistumislennon numero;
      – kotijäsenvaltio tai kotivaltiona oleva kolmas maa;

– lähettävä viranomainen;
– tehtävät / toiminnallinen profiili;
– liikenneväline;
– reitti.

(d) Henkilötietojen on oltava paikkansapitäviä, ja ne on tarvittaessa pidettävä ajan tasalla.

(e) Henkilötiedot on säilytettävä muodossa, josta tietojen kohteet ovat tunnistettavissa ainoastaan niin kauan kuin on tarpeen siihen tarkoitukseen, jota varten tiedot on kerätty tai jota varten niitä myöhemmin käsitellään.

(f) Henkilötietoja on käsiteltävä tavalla, jolla varmistetaan henkilötietojen asianmukainen tietoturva, ottaen huomioon käsittelyn erityiset riskit, muun muassa suojaamalla niitä luvattomalta ja laittomalta käsittelyltä sekä vahingossa tapahtuvalta häviämiseltä, tuhoutumiselta tai vahingoittumiselta, jäljempänä ’tietoturvaloukkaus’, asianmukaisia teknisiä tai organisatorisia toimenpiteitä hyödyntäen; tietoja vastaanottavan viranomaisen on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet tietoturvaloukkauksen käsittelemiseksi ja ilmoitettava tietoturvaloukkauksesta tietoja luovuttaneelle viranomaiselle ilman aiheetonta viivytystä 72 tunnin kuluessa.

(g) Sekä tietoja luovuttavan viranomaisen että tietoja vastaanottavan viranomaisen on toteutettava kaikki kohtuulliset toimet henkilötietojen oikaisemiseksi tai poistamiseksi, tapauksen mukaan, viipymättä, kun tietojen käsittely ei tapahdu tämän artiklan mukaisesti, erityisesti jos tiedot eivät ole asianmukaisia, olennaisia tai paikkansapitäviä tai jos tietoja on käsittelyn kannalta liikaa; tietojen oikaisusta tai poistamisesta on ilmoitettava toiselle osapuolelle.

(h) Vastaanottavan viranomaisen on pyynnöstä ilmoitettava tiedot luovuttaneelle viranomaiselle luovutettujen tietojen käytöstä.

(i) Henkilötietoja voidaan luovuttaa vain seuraaville toimivaltaisille viranomaisille:

– virasto ja

– Serbian tasavallan sisäministeriö.

Tietojen välittäminen edelleen muille tahoille edellyttää tiedot luovuttaneen viranomaisen etukäteen antamaa lupaa.

(j) Henkilötiedot luovuttaneella viranomaisella ja tiedot vastaanottaneella viranomaisella on velvollisuus pitää kirjaa henkilötietojen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta.

(k) Tietosuojan noudattamisen valvomiseksi on oltava käytössä riippumaton valvonta, mukaan lukien tällaisen kirjanpidon tarkastaminen; rekisteröidyillä on oikeus tehdä valituksia valvontaelimelle ja saada vastaus ilman aiheetonta viivytystä.

(l) Rekisteröidyillä on oikeus saada tietoja henkilötietojensa käsittelystä, oikeus tutustua tällaisiin tietoihin sekä oikeus oikaista tai poistaa virheellisiä tai laittomasti käsiteltyjä tietoja, jollei yleiseen etuun liittyvistä merkittävistä syistä tarvittavista ja oikeasuhteisista rajoituksista muuta johdu; ja

(m) Rekisteröidyillä on oikeus tehokkaisiin hallinnollisiin ja oikeudellisiin muutoksenhakukeinoihin, jos edellä mainittuja takeita rikotaan.

2. Kumpikin osapuoli tarkastelee säännöllisesti omia käytäntöjään ja menettelyjään, joilla tämä artikla pannaan täytäntöön. Toisen osapuolen pyynnöstä pyynnön vastaanottanut osapuoli tarkistaa henkilötietojen käsittelyä koskevat käytäntönsä ja menettelynsä varmistaakseen ja vahvistaakseen, että tämän artiklan mukaiset takeet pannaan tehokkaasti täytäntöön. Tarkistamisen tulokset ilmoitetaan kohtuullisessa ajassa tarkistamista pyytäneelle osapuolelle.

3. Euroopan tietosuojavaltuutettu sekä yleisesti merkittävistä tiedoista ja henkilötietojen suojasta vastaava Serbian tasavallan viranomainen valvovat tämän sopimuksen mukaisia tietosuojatakeita.

4. Osapuolet tekevät yhteistyötä viraston valvontaviranomaisena toimivan Euroopan tietosuojavaltuutetun kanssa.

5. Virasto ja Serbian tasavalta laativat yhteisen kertomuksen tämän artiklan soveltamisesta kunkin operatiivisen toimen päätyttyä. Kertomus toimitetaan viraston perusoikeusvastaavalle ja tietosuojavastaavalle sekä yleisesti merkittävistä tiedoista ja henkilötietojen suojasta vastaavalle Serbian tasavallan viranomaiselle ja Serbian tasavallan oikeusasiamiehelle.

6. Virasto ja Serbian tasavalta vahvistavat asianomaisten operaatiosuunnitelmien määräyksissä yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat henkilötietojen luovuttamista ja käsittelyä tämän sopimuksen mukaisten operatiivisten toimien yhteydessä. Näiden määräysten on oltava sekä unionin että Serbian tasavallan lainsäädännön asiaa koskevien vaatimusten mukaisia. Niissä on kuvattava muun muassa henkilötietojen luovuttamisen tarkoitus, rekisterinpitäjä(t) ja kaikki tehtävät ja vastuualueet, luovutettavien tietojen luokat, tietojen tarkat säilytysajat ja kaikki vähimmäistakeet. Avoimuuden ja ennakoitavuuden varmistamiseksi kyseiset määräykset on asetettava julkisesti saataville Euroopan tietosuojaneuvoston asiaa koskevien ohjeiden mukaisesti.

17 artikla

Turvallisuusluokiteltujen ja arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen vaihtaminen

1. Turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihtamiseen, jakamiseen tai levittämiseen tämän sopimuksen puitteissa sovelletaan viraston ja Serbian tasavallan asiaankuuluvien viranomaisten välillä tehtyä erillistä hallinnollista järjestelyä, joka edellyttää Euroopan komission ennakkohyväksyntää.

2. Tämän sopimuksen puitteissa tapahtuvaan arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen vaihtoon sovelletaan seuraavaa:

   (a) Virasto hoitaa vaihtoa komission päätöksen (EU, Euratom) 2015/443[3] 9 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

   (b) Tietoja vastaanottava osapuoli soveltaa vaihtoon tietosuojan tasoa, joka vastaa sitä tietosuojan tasoa, jonka tiedot luovuttavan osapuolen kyseisiin tietoihin soveltamat toimenpiteet tarjoavat luottamuksellisuuden, eheyden ja saatavuuden osalta.

   (c) Vaihto toteutetaan sellaisen tietojenvaihtojärjestelmän kautta, joka täyttää arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen saatavuutta, luottamuksellisuutta ja eheyttä koskevat kriteerit, esimerkiksi asetuksen (EU) 2019/1896 14 artiklassa tarkoitetun viestintäverkon kautta.

3. Osapuolet noudattavat tämän sopimuksen puitteissa käsiteltäviin tietoihin liittyviä immateriaalioikeuksia.

18 artikla

Päätös operatiivisen toimen keskeyttämisestä, lopettamisesta ja/tai rahoituksen peruuttamisesta

1. Jos operatiivisen toimen toteuttamisen edellytykset eivät enää täyty, pääjohtaja lopettaa kyseisen operatiivisen toimen ilmoitettuaan siitä kirjallisesti Serbian tasavallalle.

2. Jos Serbian tasavalta ei ole noudattanut tämän sopimuksen tai operaatiosuunnitelman määräyksiä, pääjohtaja voi peruuttaa asianomaisen operatiivisen toimen rahoituksen ja/tai keskeyttää tai lopettaa toimen ilmoitettuaan siitä kirjallisesti Serbian tasavallalle.

3. Jos Serbian tasavaltaan lähetetyn, operatiiviseen toimeen osallistuvan henkilön turvallisuutta ei voida taata, pääjohtaja voi keskeyttää tai lopettaa asianomaisen operatiivisen toimen tai siihen liittyviä osia.

[3] Komission päätös (EU, Euratom) 2015/443, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2015, turvallisuudesta komissiossa (EUVL L 72, 17.3.2015, s. 41).

4. Jos pääjohtaja katsoo, että tämän sopimuksen nojalla toteutettavan operatiivisen toimen yhteydessä on rikottu tai todennäköisesti rikotaan perusoikeuksia tai kansainvälistä suojelua koskevia velvoitteita ja rikkomiset ovat vakavia tai ne todennäköisesti jatkuvat, hän peruuttaa asianomaisen operatiivisen toimen rahoituksen ja/tai keskeyttää tai lopettaa toimen ilmoitettuaan asiasta Serbian tasavallalle.

5. Serbian tasavalta voi pyytää pääjohtajaa keskeyttämään tai lopettamaan operatiivisen toimen, jos joku ryhmän jäsen ei noudata tätä sopimusta tai operaatiosuunnitelmaa. Pyyntö on esitettävä kirjallisesti, ja siihen on sisällytettävä sen perustelut.

6. Tämän artiklan mukainen operatiivisen toimen keskeyttäminen, lopettaminen tai rahoituksen peruuttaminen tulee voimaan päivänä, jona siitä ilmoitetaan Serbian tasavallalle. Se ei vaikuta oikeuksiin ja velvollisuuksiin, jotka johtuvat tämän sopimuksen tai operaatiosuunnitelman soveltamisesta ennen toimen keskeyttämistä, lopettamista tai rahoituksen peruuttamista.

19 artikla

Petostentorjunta

1. Serbian tasavalta ilmoittaa viipymättä virastolle, Euroopan syyttäjänvirastolle ja/tai Euroopan petostentorjuntavirastolle, jos se saa tietoonsa uskottavia väitteitä petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka voi vaikuttaa Euroopan unionin etuihin.

2. Jos tällaiset väitteet koskevat tämän sopimuksen yhteydessä maksettuja Euroopan unionin varoja, Serbian tasavalta antaa Euroopan petostentorjuntavirastolle ja/tai Euroopan syyttäjänvirastolle kaiken tarvittavan avun sen alueella toteutettavien tutkintatoimien yhteydessä, myös helpottamalla haastatteluja, paikan päällä suoritettavia tarkastuksia ja todentamisia (mukaan lukien pääsy tietojärjestelmiin ja tietokantoihin Serbian tasavallassa) sekä helpottamalla Euroopan unionin osittain tai kokonaan rahoittamien toimien teknistä ja taloudellista hallinnointia koskevien merkityksellisten tietojen saamista.

20 artikla

Tämän sopimuksen täytäntöönpano

1. Serbian tasavallan osalta tämän sopimuksen panee täytäntöön Serbian tasavallan sisäministeriö.

2. Euroopan unionin osalta tämän sopimuksen panee täytäntöön virasto.

21 artikla

Riitojen ratkaisu

1. Kaikki tämän sopimuksen soveltamiseen liittyvät riidat käsitellään yhdessä viraston edustajien ja Serbian tasavallan toimivaltaisten viranomaisten kesken.

2. Jos ratkaisuun ei päästä aikaisemmassa vaiheessa, tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat riidat ratkaistaan yksinomaan osapuolten välisin neuvotteluin.

22 artikla

Sopimuksen voimaantulo, muuttaminen, kesto, soveltamisen keskeyttäminen ja irtisanominen

1. Osapuolet ratifioivat tai hyväksyvät tämän sopimuksen omien sisäisten oikeudellisten menettelyjensä mukaisesti. Osapuolet ilmoittavat toisilleen tätä varten tarvittavien menettelyjen saattamisesta päätökseen.

2. Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen 1 kohdan mukaisten sisäisten oikeudellisten menettelyjen päätökseen saattamisesta.

3. Kumotaan 18 päivänä marraskuuta 2019 Belgradissa ja 19 päivänä marraskuuta 2019 Skopjessa allekirjoitettu Euroopan raja- ja merivartioviraston Serbian tasavallassa toteuttamia toimia koskeva Euroopan unionin ja Serbian tasavallan välinen asemaa koskeva sopimus, ja korvataan se tällä sopimuksella.

4. Muutokset tähän sopimukseen voidaan tehdä ainoastaan kirjallisesti osapuolten keskinäisellä sopimuksella.

5. Tämä sopimus tehdään määräämättömäksi ajaksi. Sen soveltaminen voidaan keskeyttää tai se voidaan irtisanoa osapuolten välisellä kirjallisella sopimuksella tai jommankumman osapuolen yksipuolisesta aloitteesta.

   Jos osapuoli haluaa yksipuolisesti keskeyttää sopimuksen soveltamisen tai irtisanoa sen, sen on ilmoitettava siitä kirjallisesti toiselle osapuolelle. Tämän sopimuksen yksipuolinen irtisanominen tai soveltamisen keskeyttäminen tulee voimaan sitä kuukautta seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona asiasta ilmoitettiin.

6. Tämän artiklan mukaisesti tehdyt ilmoitukset lähetetään Euroopan unionin osalta Euroopan unionin neuvoston pääsihteerille ja Serbian tasavallan osalta Serbian tasavallan ulkoministeriöön.

Tehty kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron sekä serbian kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

TÄMÄN VAKUUDEKSI alla mainitut tätä varten asianmukaisesti valtuutetut täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty *XX*, *PP/KK/VVVV*.